

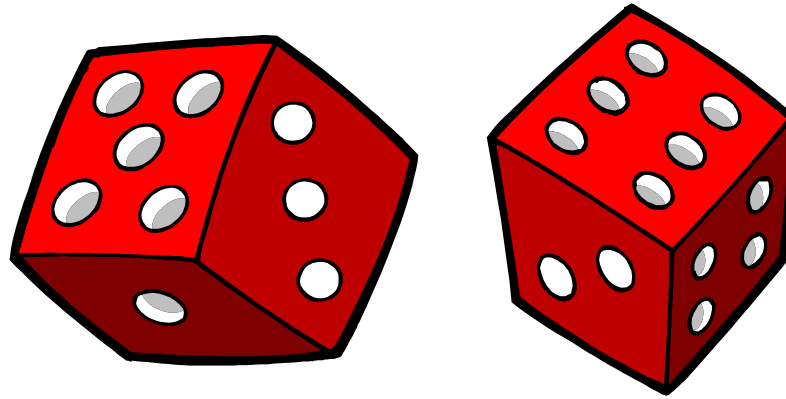

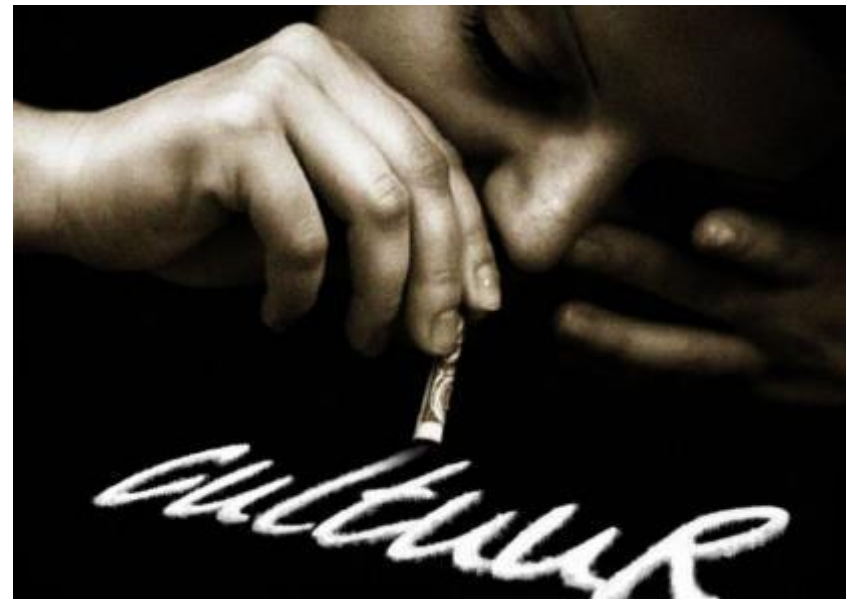
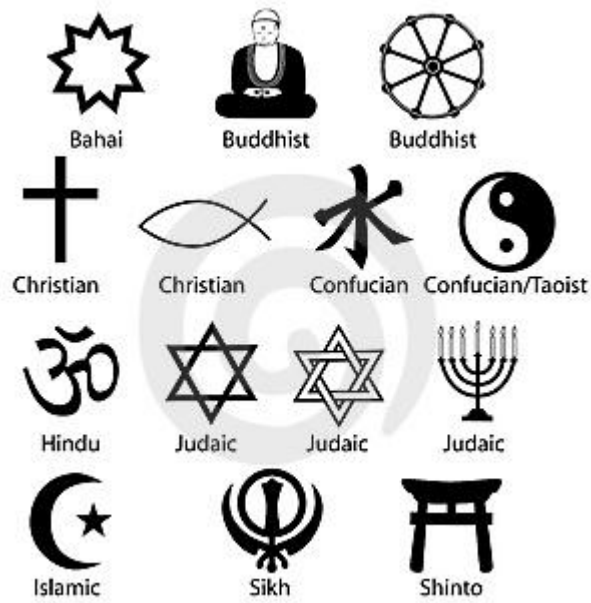
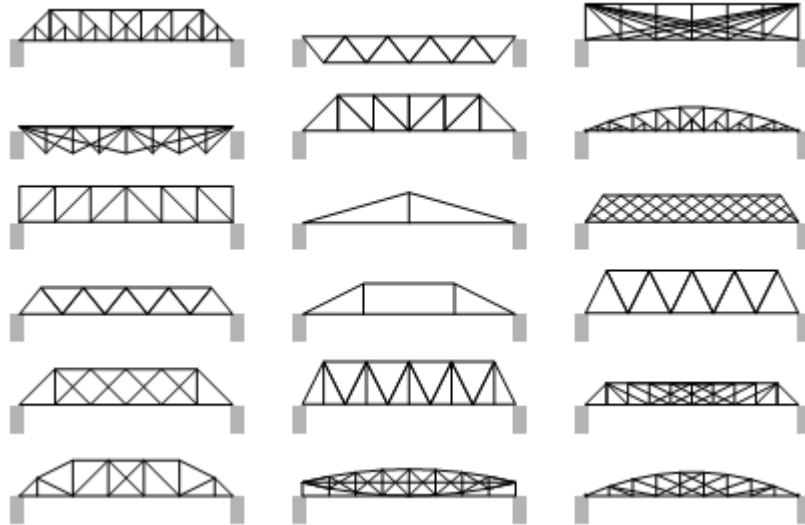
Cultuur, macht(hebbers) en veiligheid

Frank Guldenmund, Sectie Veiligheidskunde, TUD

NVVK Conferentie 'De kracht van macht'
Arnhem (Papendal), 20-21 maart 2013

Onvoorspelbaarheid

Overzicht

1. Cultuur definiëren als begrijpen
2. Cultuur als een proces: de ontwikkeling van cultuur
3. Cultuur beïnvloeden en macht

Een definitie van cultuur

“Cultuur is een ongrijpbare (*fuzzy*) verzameling van attitudes, opvattingen, gedragsconventies, en basisaannamen en waarden die door een groep mensen wordt gedeeld en die het gedrag van ieder van de groepsleden beïnvloedt en ieders interpretatie van de betekenis van het gedrag van andere mensen”

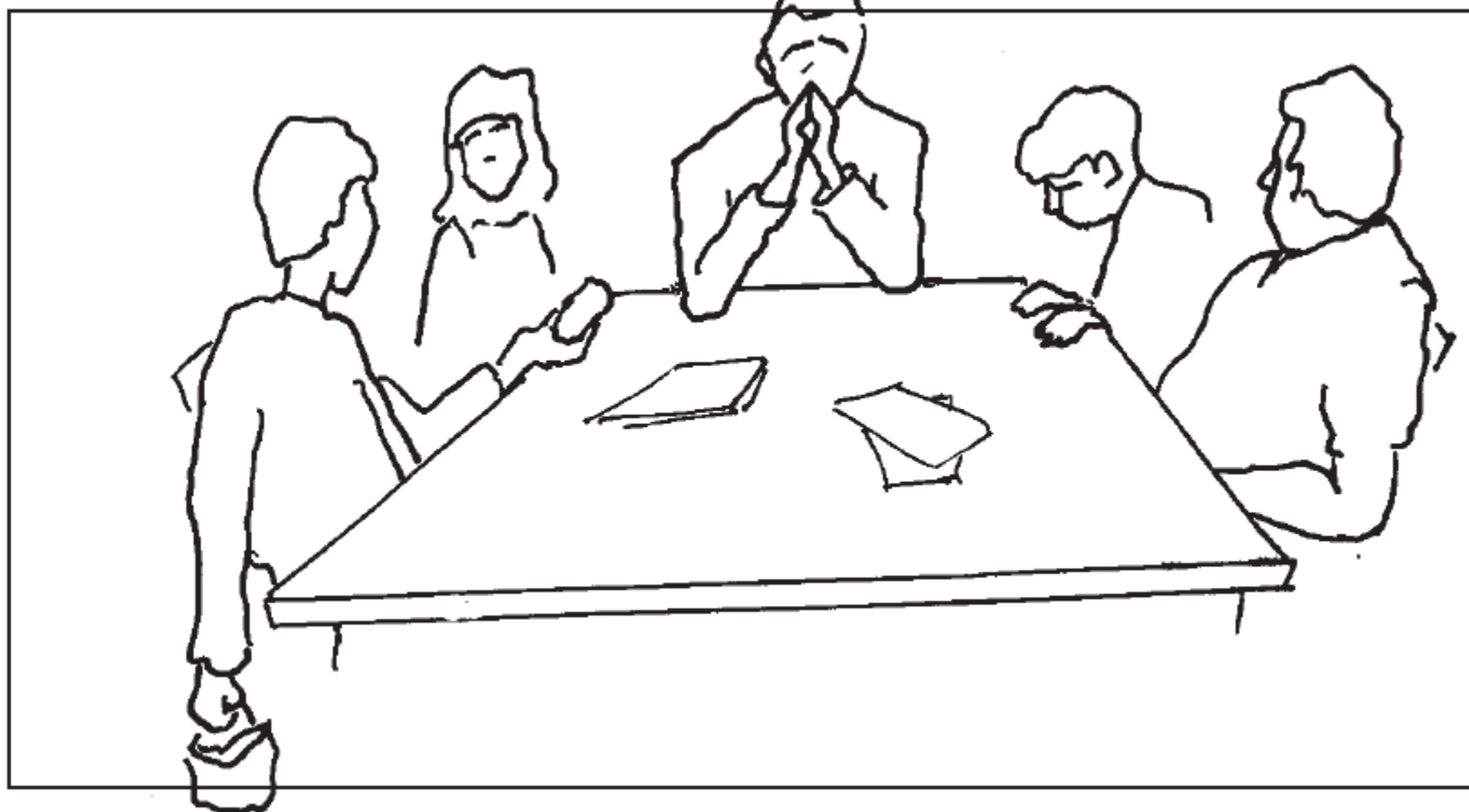
Spencer-Oatey, 2000

Een definitie van cultuur

“Cultuur is een ongrijpbare (*fuzzy*) verzameling van attitudes, opvattingen, gedragsconventies, en basisaannamen en waarden die door een groep mensen wordt gedeeld en die het gedrag van ieder van de groepsleden beïnvloedt en ieders interpretatie van de betekenis van het gedrag van andere mensen”

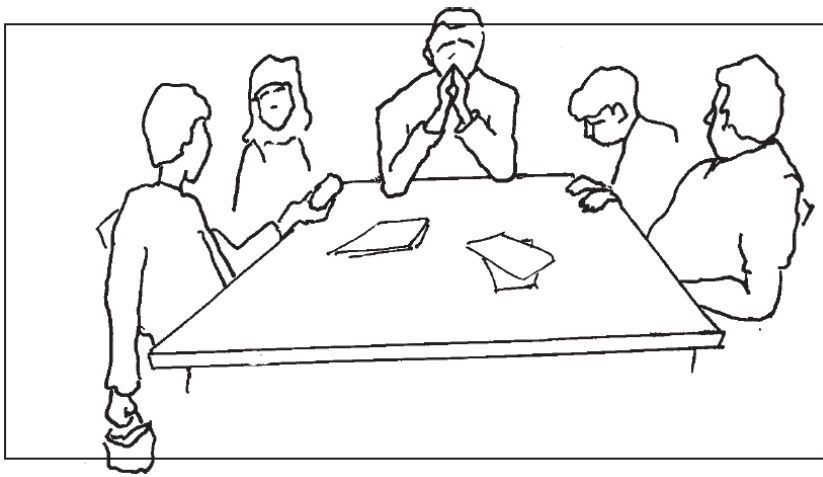
Spencer-Oatey, 2000

Enkele beschrijvingen gegeven bij de afbeelding

- Gebed voor een maaltijd; twee mensen willen niet bidden
- Mensen die hard nadenken om een probleem op te lossen
- Moeilijk gesprek
- Een vergadering die op het punt staat te beginnen
- Een familie die zojuist een trieste brief heeft ontvangen
- Een vergadering. Twee vrouwen aan de linkerkant praten onderling over een mobieltje
- De persoon links heeft zojuist wat brood gekocht en biedt iedereen een stuk aan
- Mensen op zoek naar een oplossing voor een probleem. De man links verbergt belangrijke informatie en laat iets onbelangrijks aan de anderen zien
- De man in het midden zit een debat voor. Eén persoon doet niet mee
- Een religieus ritueel

Maar, let op!

CULTUUR *BESTAAAT* NIET!

De sociale constructie van cultuur (naar Berger & Luckmann, 1966)

Betekenisgeven

BETEKENISGEVEN

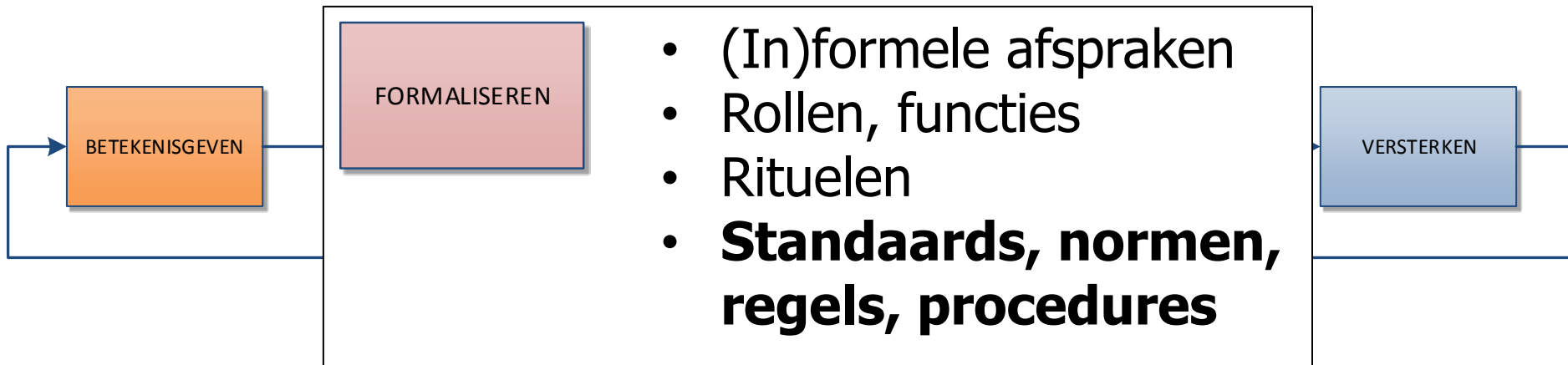
- Indrukken
- Interpreteren, begrijpen
- Individueel betekenisgeven, ind. verklaren
- **Subjectieve realiteit**

OPLEIDEN

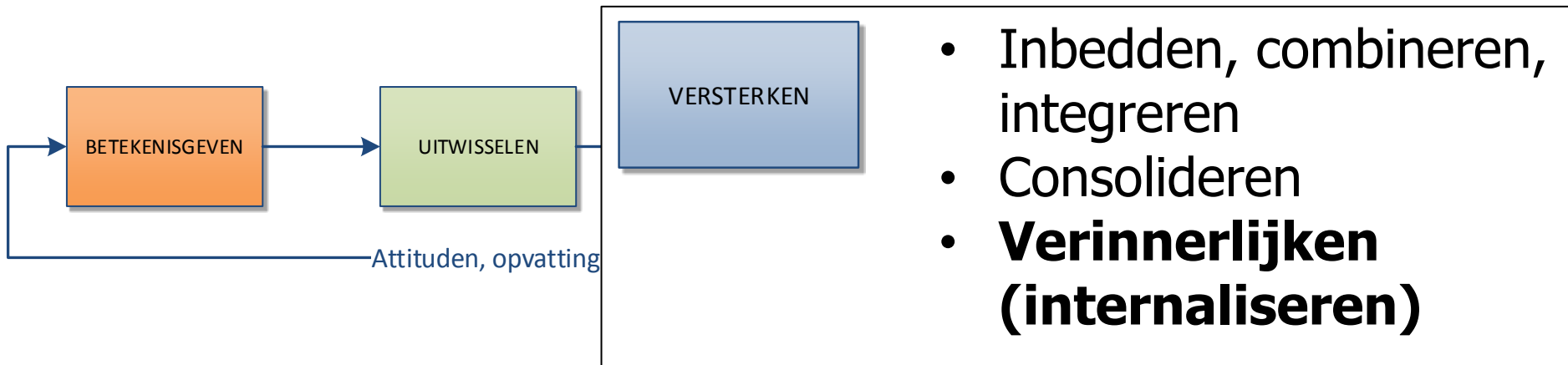
VERSTERKEN

namen en waarden

Formaliseren

Versterken

Een bericht...

*Een bericht gegeven
is niet een bericht ontvangen*

*Een bericht ontvangen
is niet een bericht begrepen*

*Een bericht begrepen
is niet een bericht aanvaard*

*Een bericht aanvaard
is niet een bericht nageleefd*

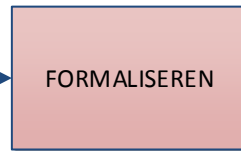
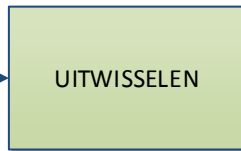
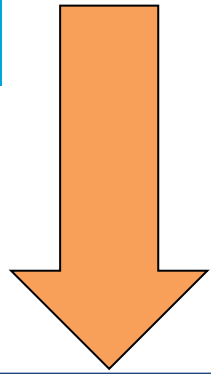
Andere definitie van cultuur...

Cultuur is de verzameling van gemeenschappelijke normen, waarden en wereldbeelden die zich ontwikkelen in een groep wanneer de leden met elkaar in een bepaalde context met elkaar samenwerken

Bang, 1999

Een rol voor machthebbers in dit proces: betekenisgeven

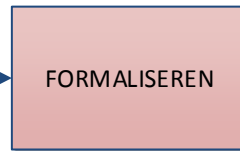
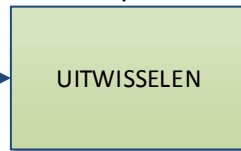
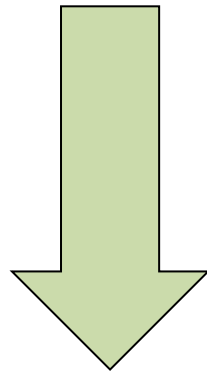
Creëren van een gezamenlijke, 'open' ruimte, met een gedeelde taal, symbolen en rituelen m.b.t. veiligheid

Attituden, opvattingen, gedragsconventies, en basisaannamen en waarden

Een rol voor machthebbers in dit proces: uitwisselen

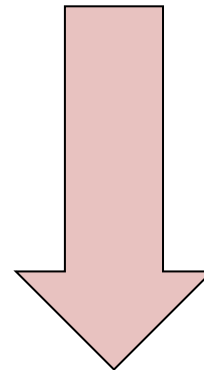
Stimuleren en faciliteren van een dialoog tussen werknemers over veiligheid en risico

Attituden, opvattingen, gedragsconventies, en basisaannamen en waarden

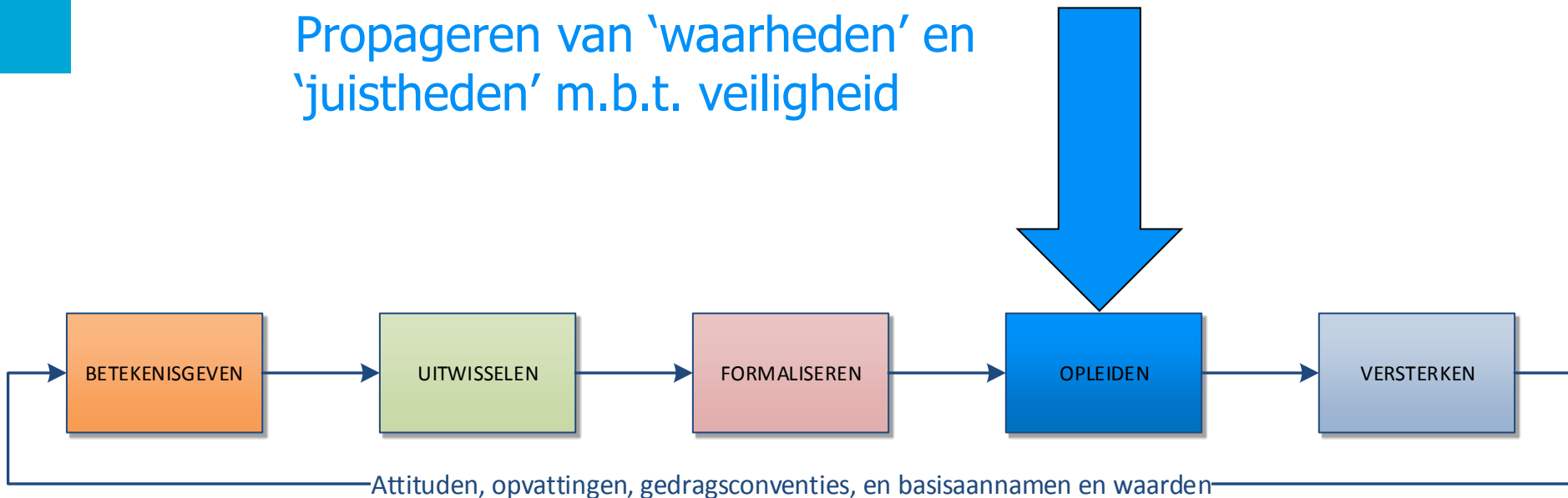
Een rol voor machthebbers in dit proces: formaliseren

Zorgen dat er overeenstemming is over de zaken die in procedures vastgelegd zijn, en dat iedereen zich er ook aan kan houden

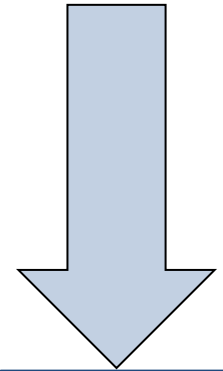
Een rol voor machthebbers in dit proces: opleiden

Propageren van 'waarheden' en 'juistheden' m.b.t. veiligheid

Een rol voor machthebbers in dit proces: versterken

Het goede voorbeeld geven,
complimenteren, corrigeren,
belonen en straffen

Cultuur als proces

The background of the slide is a photograph of the TU Delft campus. In the upper left, a tall, modern glass skyscraper (the Delft Tower) stands against a clear blue sky. The foreground and middle ground show a green lawn with several trees, a paved walkway where a group of people is walking, and other campus buildings in the distance.

Cultuur, macht(hebbers) en veiligheid

f.w.guldenmund@tudelft.nl